

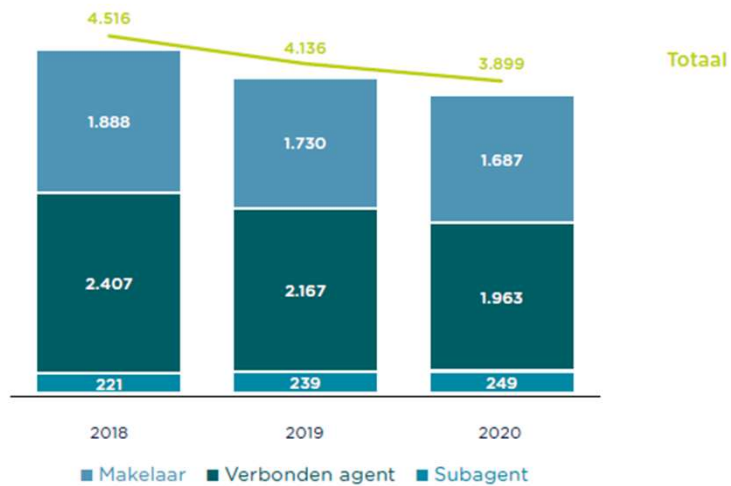
1

2

Aantal financiële dienstverleners: Hypotheekair krediet

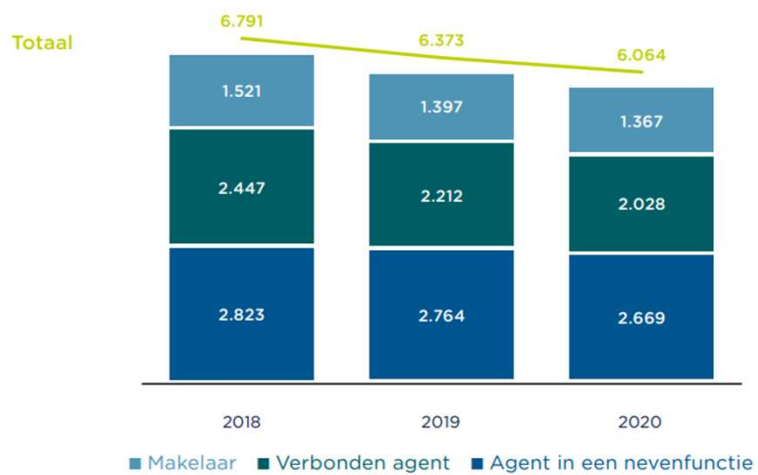
aviza
LIFE INSURANCE

3

Aantal financiële dienstverleners: Consumentenkrediet

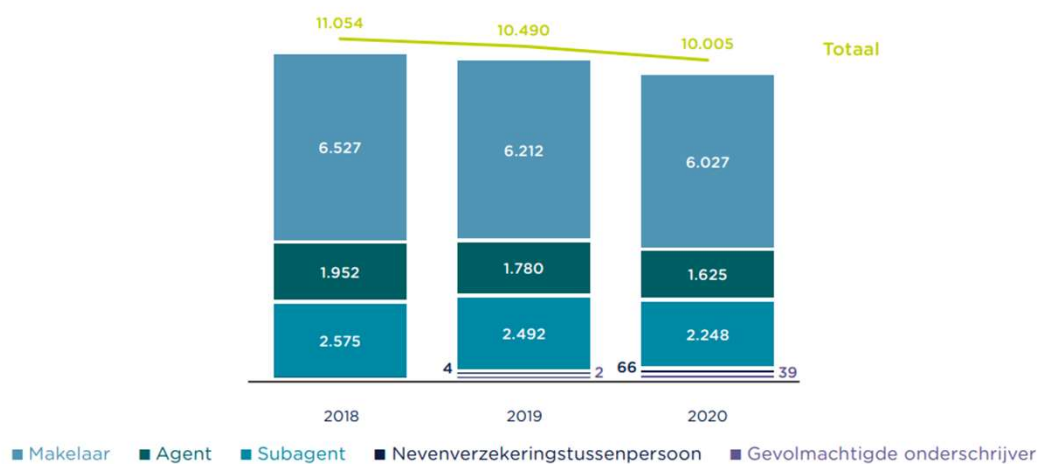
aviza
LIFE INSURANCE

4

Aantal financiële dienstverleners: Verzekeringstussenpersonen

aviza
LIFE INSURANCE

5

Schrappingen en schorsingen in 2020

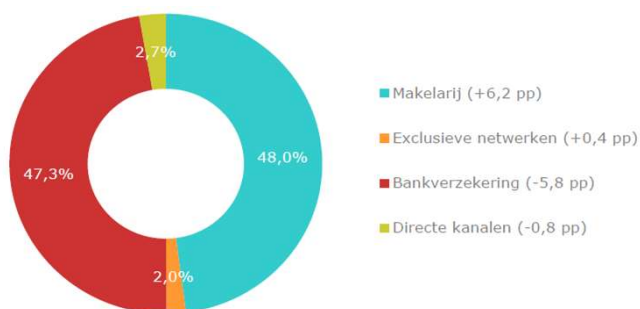
aviza
LIFE INSURANCE

	Schrappingen	Schorsingen
Inschrijvingsdossier niet in orde	11	
Geschiktheid en professionele betrouwbaarheid niet vervuld	4	3
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering niet in orde	88	
Bijdrage in werkingskosten niet betaald (voor het boekjaar 2019)	6	
Tussenpersonen failliet	22	
Totaal	131	3

6

Productie van nieuwe zaken leven individueel Takken 21, 23 en 26 Uitsplitsing per kanaal in 2020 (ontwikkeling t.o.v. 2019)

aviza
LIFE INSURANCE

Productie van verzekeringen verbonden aan hypothecaire leningen in 2020:

- omzet daalt met 25,7 miljoen euro (-21,4 %) tot 94,4 miljoen euro.
- Deze terugval is samengesteld uit dalingen van 4,4 miljoen euro (-12,8 %) bij de makelaardij en 21,3 miljoen euro (-24,9 %) bij de andere distributiekanaalen.
- De makelaardij wint 3,2 procentpunten marktaandeel tegenover 2019 en komt uit op 32,0%.

7

Distributie van verzekeringen en consumentenwetgeving geharmoniseerd op Europees niveau

aviza
LIFE INSURANCE

- Richtlijn verzekeringsdistributie (IDD) ¹
- Richtlijn Hypothecair Krediet ²
- Richtlijn Consumentenkrediet ³
- Richtlijn Oneerlijke Bedingen ⁴
- Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken ⁵
- Richtlijn Consumentenrechten ⁶

¹ richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016

² richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen

³ richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten

⁴ richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten

⁵ richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt

⁶ richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten

8

EU regelgeving Zorgplicht

aviza
LIFE INSURANCE

- handelen op loyale, billijke en professionele wijze in het belang van de klant
- correcte, duidelijke en niet misleidende informatie
- geen beloning op een wijze waardoor een conflict ontstaat met de plicht in het belang van de klanten te handelen

Artikel 17, IDD
algemene zorgplicht

Transparantie over:

- deelnemingen
- (on)afhankelijkheid
- (Aard van de) vergoedingen

Artikel 19, IDD
belangenconflicten
en vergoedingen

- Identificatie van verlangens en behoeften en conform voorstel
- Marktanalyse wanneer de tussenpersoon adviseert op grond van een *"objectieve en persoonlijke analyse"*

Artikel 20, IDD
advies

9

Koppelverkoop – EU regelgeving Richtlijn Hypothecair Krediet

aviza
LIFE INSURANCE

- Koppelverkoop
  - geen afzonderlijke aanbieding
  - = verboden
  - Lidstaten kunnen koppelverkoop toelaten indien voordelig voor consument: België maakt geen gebruik van deze optie
- Gebundelde verkoop
  - = "het aanbieden of verkopen van een kredietovereenkomst als onderdeel van een pakket met andere onderscheiden financiële producten of diensten waarbij de kredietovereenkomst ook afzonderlijk aan de consument beschikbaar wordt gesteld, maar waarbij niet noodzakelijkerwijs dezelfde voorwaarden gelden als wanneer deze in combinatie met de nevendiensten wordt aangeboden"
  - = toegelaten
  - Schuldsaldoverzekering als contractueel verplichte financiële zekerheid:
    - Principieel toegelaten
    - Vrijheid van keuze van dienstverlener

10

Koppilverkoop – EU regelgeving Verzekeringsdistributierichtlijn (“IDD”)

- Koppilverkoop met verzekering als nevendienst verboden
- Uitzondering: koppilverkoop bij hypothecair krediet
- Maar: verbod in Richtlijn Hypothecair Krediet
- Gebundelde verkoop toegelaten (= optionele aankoop)

11

Koppilverkoop – Implementatie in België Art. VII.147 Wetboek Economisch Recht (hypothecair krediet)

- Verbod op koppilverkoop
- Gebundelde verkoop toegelaten
- Vrije keuze van verzekeraar
- Belangrijk: bewijslast van vrije keuze bij kredietgever en –bemiddelaar
→ aansprakelijkheidsrisico !
- Kredietverlener mag een prijsvoordeel toekennen bij keuze voor voorkeursverzekeraar, bijvoorbeeld: korting op interestvoet
- Opzegrecht van de consument (art. 85, Verzekeringswet): verlies voordeel bij gebundelde verkoop

12

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 18 december 2019 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde inzake vastgoedkrediet het gebundeld aanbod beter te reglementeren (niet aangenomen)

3. Het gebundeld aanbod bemoeilijkt het vrij handelen van de consumenten

De indieners van dit wetsvoorstel menen dat de *vrije keuze van de consumenten wordt gehinderd* en dat *de marktconcurrentie wordt verstoord* doordat de kredietgevers de rentevoet van het hypothecair krediet kunnen verhogen en dus de consumenten kunnen benadelen wanneer die consumenten overgaan tot het opzeggen van een of meerdere contracten voor nevenproducten van hun krediet.

De consument mag een met zijn krediet gepaard gaand verzekeringscontract immers na een jaar en op elke jaarlijkse vervaldag opzeggen, maar in dat geval verliest hij het voordeel dat hem bij het aangaan van het krediet werd toegekend.

Met betrekking tot de rentevoet kan een verschil van enkele procentpunten heel weinig lijken, maar over de hele looptijd van de lening gaat het over echt hoge bedragen.

Gebundelde verkoop houdt dus duizenden consumenten in de greep. Ze zitten vast aan aanbiedingen met een *soms zwakke prijs-kwaliteitverhouding.*

Tegelijk biedt gebundelde verkoop sommige bankverzekeraars een *onrechtmatig concurrentievoordeel ten nadele van andere spelers, zoals de verzekeringstussenpersonen.*

13

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 18 december 2019 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde inzake vastgoedkrediet het gebundeld aanbod beter te reglementeren (niet aangenomen)

4. Strekking van het wetsvoorstel

Tegen die hele achtergrond *beoogt dit wetsvoorstel het onmogelijk te maken de consumenten te benadelen wanneer ze contracten voor nevenproducten van hun krediet opzeggen, zonder dat een einde wordt gemaakt aan de contractueel vastgelegde kortingen.*

Die maatregel is in overeenstemming met de Europese wetgeving, die toestaat dat gebundelde verkoop aan regels wordt onderworpen, maar niet dat die verkoop wordt verboden.

14

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 18 december 2019 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde inzake vastgoedkrediet het gebundeld aanbod beter te reglementeren (niet aangenomen)

Richtlijn 2014/17/EU1:

"Hoewel een combinatie van kredietovereenkomsten met een of meer andere financiële diensten of producten in pakketten voordelig kan zijn voor de consument, kan het de beweegruimte van de consument en zijn vermogen om geïnformeerde keuzen te maken in het gedrang brengen, tenzij de onderdelen van het pakket apart kunnen worden gekocht.

Het is belangrijk om praktijken zoals de koppelverkoop van bepaalde producten die de consumenten aanzetten kredietovereenkomsten te sluiten die niet in hun belang zijn, te voorkomen zonder evenwel gebundelde verkoop van producten die gunstig kan zijn voor de consument aan banden te leggen.

De lidstaten dienen evenwel nauwlettend te blijven toezien op de detailhandelsmarkt voor financiële diensten, teneinde te waarborgen dat praktijken aangaande gebundelde verkoop de keuze van de consument niet inperken en de concurrentie op de markt niet verstoren."

15

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 18 december 2019 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde inzake vastgoedkrediet het gebundeld aanbod beter te reglementeren (niet aangenomen)

Art. 2

In artikel VII.129 van het Wetboek van economisch recht, vervangen bij de wet van 22 april 2016, wordt in het tweede lid, het 4° vervangen door wat volgt:

"4° indien aan een kredietovereenkomst nevendiensten worden gekoppeld, de vermelding dat de consument de mogelijkheid heeft om een beroep te doen op een andere dienstverlener, zonder dat dit gevolgen heeft voor de uiteindelijke rentevoet van het krediet."

Art. 3

In artikel VII.147 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 22 april 2016, wordt in § 1, het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Indien in afwijking van artikel I.9., 89°, de voorkeurdienstverlener van de kredietgever of desgevallend van de kredietbemiddelaar wordt voorgesteld bij een gebundelde verkoop, dienen zij de verminderde prijs op de gebundelde financiële producten of diensten te behouden indien de consument gebruik maakt van zijn recht een beroep te doen op de door hem gekozen dienstverlener."

16

Verhoogde aandacht van de Franse autoriteiten De wet Lemoine

- Opzegging van de schuldsaldoverzekering op elk moment vanaf 01/09/2022
  - ➔ Op elk moment, maar enkel tijdens het eerste jaar volgend op het ondertekenen van het kredietaanbod (wet Hamon van 2014)
  - ➔ Eén keer per jaar, enkel op de vervaldag (wet Bourquin van 2017)
- Schrapping van de medische vragenlijst, indien:
  - ➔ Schuldsaldoverzekering
  - ➔ Cumul van de verzekerde bedragen per verzekerde niet hoger dan € 200 000
  - ➔ Eindvervaldag voor de 60e verjaardag van de verzekerde valt
- Het recht om te worden vergeten, ingekort en meer inclusief
  - ➔ Een verzekerde die aan kanker heeft geleden, zal dit niet langer moeten aangeven wanneer hij meer dan 5 jaar genezen is verklaard, ongeacht de leeftijd waarop de ziekte werd vastgesteld.

17

Verhoogde aandacht van de Europese autoriteiten EIOPA: Consumer Trends Report 2019

18

Verhoogde aandacht van de Europese autoriteiten Hoge commissies

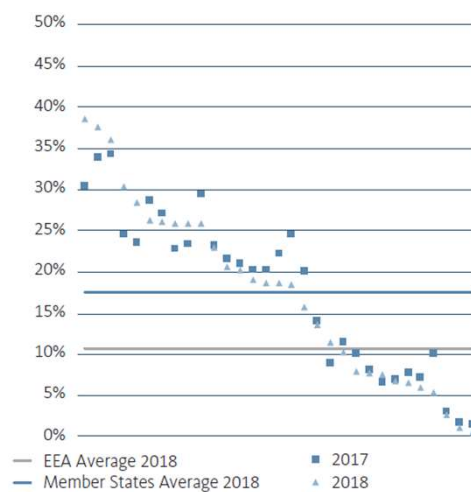

Vaststellingen van EIOPA:

- Hoge commissies leiden vaak tot belangenconflicten en agressieve verkoopstechnieken
- Uit Solvency II data blijkt dat in zowel in 2016, 2017 als 2018 de categorie “andere levensverzekeringen” (= hoofdzakelijk verzekeringen gekoppeld aan kredieten) de hoogste commissiepercentages kent
- In de categorie “andere levensverzekeringen” bevonden zich in 2018:
  - 20 lidstaten boven het gewogen gemiddelde van de EER
  - 17 lidstaten boven het gemiddelde van alle lidstaten (17,5%)
  - Boven de 30% in 4 lidstaten
- De gewogen gemiddelde commissietarieven zijn twee keer zo hoog als het EER-gemiddelde in de lidstaten waar de distributiekanaalen voor bankverzekeringen sterk aanwezig zijn

19

Verhoogde aandacht van de Europese autoriteiten Gemiddelde commissiepercentages binnen EER 2017-2018

Source: EIOPA Solvency II database.

20

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 19 mei 2020 houdende het tegengaan van misbruik inzake schuldsaldooverzekeringen die bij consumentenkredieten worden aangeboden (niet aangenomen)

- Betere voorlichting van de consument
- Waarborgen dat de schuldsaldooverzekering beantwoordt aan een reële behoefte van de consument
- Voorkomen dat de consument twee keer betaalt voor eenzelfde dekking

21

Verhoogde aandacht van de Belgische autoriteiten Wetsvoorstel van 19 mei 2020 houdende het tegengaan van misbruik inzake schuldsaldooverzekeringen die bij consumentenkredieten worden aangeboden – amendement (niet aangenomen)

- Commissie:

"Art. 3. Artikel VII.114, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met twee zinnen, luidende:
"Wordt met name beschouwd als een verboden vergoeding:
het tegen een abnormaal hoog bedrag doen onderschrijven van een aan het krediet gekoppelde
schuldsaldooverzekeringsovereenkomst of het innen van een abnormaal hoog commissieloon
betreffende die overeenkomst. *Een commissieloon van 25 % of meer van de verzekeringspremie
wordt in elk geval als een abnormaal hoog commissieloon beschouwd.*"

- Enkel bepalingen aangenomen door de Commissie Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda inzake vereiste van afzonderlijke akte en handgeschreven vermelding optionele dekking

22

Verhoogde aandacht van de Europese autoriteiten Roundtable discussion van 5 maart 2020

aviza
LIFE INSURANCE

- Informatie-vergaring
- Kritische houding ten opzichte van marktgedrag van banken
- Onderzoek naar wetswijzigingen:

IDD
review?

Afschaffing of limitering commissies (cfr. Nederland)

Verstrenging geschiktheidsbeoordeling

Verbod op voorgeselecteerde opties bij verkoop op afstand

Verplichte vergelijking van verschillende producten

Bijkomende bedenktijd

Bijkomende precontractuele informatieplichten (bijvoorbeeld kost/maand)

23

Conclusies

aviza
LIFE INSURANCE

- Toenemende regelgeving, toenemende controles FSMA
  - Werkprogramma's
  - Video's
- Europese harmonisatie: uitdagingen & opportuniteiten
  - distributiemodel
  - digitale
  - businessmodel
  - toenemende concurrentie
  - verloningsmodel
- Toenemende focus :
  - handelen op loyale, billijke en professionele wijze in het belang van de klant
  - Identificatie van verlangens en behoeften en conform voorstel
  - Marktanalyse in geval van advies op grond van een "objectieve en persoonlijke analyse"

24

Conclusies

aviza
LIFE INSURANCE

Sluit je aan bij een
beroepsorganisatie en bouw zelf
mee aan je toekomst als krediet- en
verzekeringsbemiddelaar !

25

26